

AUTE DE 21 D'OCTUBRE DE 2004

Citació a termini del defenent : requisits.- Citació a termini per edictes: requisits.- Dret a la jurisdicció

Reunida la Sala Civil del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra, sota la presidència del M I. Sr. Jean Louis VUILLEMIN, i els magistrats M.I. Sr. Antoni BRUGUERA MANTÉ i M.I. Sr. Joan Manel ABRIL CAMPOY, ha adoptat la resolució següent:

ANTECEDENTS DE FET

I.- La providència de 19 d'abril de 2004 va acordar: "Deixar sense efecte la citació efectuada mitjançant Edictes de data 9 de març del 2004 del legal representant de la societat GRUP ORFUND, S.A., per tal que aquest comparegués en data d'avui per tal d'escoltar la demanda que en data d'avui havia de presentar la representació processal de la societat PX HOLDING, S.A., i suspendre el tràmit de demanda dels presents autes previst pel dia d'avui, assenyalant-se cautelàriament l'Audiència del proper dia 14 de juny del 2004 a les 10,00 hores per a la celebració del tràmit de demanda, llevat que la part actora no desitgi efectuar la citació del legal representant de la societat GRUP ORFUND, S.A. mitjançant la corresponent Comissió Rogatòria Internacional".

II.- La representació processal de la mercantil PX HOLDING, S.A. va interposar recurs de reposició contra l'esmentada providència, en virtut del qual sol·licitava que s'anul·lés la providència i es considerés a la societat GRUP ORFUND, S.A. com a degudament citada a través de la publicació d'edictes al B.O.P.A. i, subsidiàriament, que se la tinguí per citada a través del seu representant legal, atès que aquest ha tingut coneixement efectiu de la citació i que, en ambdós casos, s'emplacés a la part recurrent per a la presentació de la demanda.

III.- L'Honorable Tribunal de Batlles va dictar Aute, de data 3-5-2004, essent la seva part decisòria la que segueix: "DECIDEIX: No donar lloc al recurs de reposició o reforma formulat per la representació processal de la societat PX HOLDING, S.A. contra la Providència d'aquesta Batllia de data 19 d'abril del 2004, i confirmar

íntegrament el contingut de dita resolució, sense fer especial condemna en costes”.

IV.- La representació processal de la mercantil PX HOLDING, S.A. ha interposat recurs d'apel·lació envers l'Aute esmentat i, en data de registre 30-6-2004, ha formulat llur escrit de conclusions, on pels arguments continguts en el mateix, demana que es procedeixi a la revocació de l'Aute dictat.

Ha actuat com a magistrat ponent el M.I. Sr. Joan Manel ABRIL CAMPOY.

FONAMENTS DE DRET

I.- La petició principal de la part recurrent radica en sol·licitar la revocació de l'Aute dictat a la instància, perquè, a criteri de la part agent, s'ha d'entendre que la societat GRUP ORFUND, S.A. ha estat degudament citada a través de la publicació al B.O.P.A. de l'Edicte de 9 de març de 2004. Aquesta pretensió principal no pot reeixir, tota vegada que si bé, en un primer moment, no fou localitzat al Principat d'Andorra el Sr. S., legal representant de la mercantil demandada, i es va procedir a citar-lo per Edictes, amb posterioritat l'òrgan judicial va tenir coneixement que el legal representant de la mercantil contra la qual es dirigeix la demanda es trobava ingressat en un centre a l'Estat espanyol. Conseqüentment, per providència de 19-4-2004, confirmada per Aute de 3-5-2004, es va deixar sense efecte la citació per Edictes, atès que aquest és un mecanisme excepcional i que només s'ha d'emprar quan no es coneix el parador d'aquell contra el qual es dirigeix la demanda, essent preferent l'emplaçament personal sempre que sigui possible. I aquesta doctrina, establerta per l'òrgan judicial d'instància, mereix ésser confirmada per les següents raons. En primer terme, la regulació de les citacions i els emplaçaments, contemplada al Decret de 16-2-1918 i a la Llei Transitòria de procediments judicials, han d'interpretar-se, de conformitat amb la norma constitucional, de manera que prioritzin la comunicació personal del futur defenent front a altres mecanismes subsidiaris que actuen com a clàusula de tancament dels actes de comunicació personal. En aquest sentit, el Tribunal Constitucional, en sentència de 19 de desembre de 1996 ha sostingut que "La citació per edicte, en concret, no és invàlida, però és una fórmula que s'ha d'utilitzar en darrera instància, a fi de donar per formalitzada i amb data oficial la decisió de l'òrgan competent. Però el fet que s'utilitzi en darrera instància obliga que abans s'utilitzin totes aquelles vies possibles

i necessàries per garantir l'objecte essencial d'un citació: que s'arribi a comunicar a la persona interessada la raó de la citació". En segon terme, si la finalitat dels actes de comunicació processal és aconseguir el coneixement de la pendència del procés per aquell contra el qual es dirigeix el mateix, en ares a garantir el seu dret a la defensa, contingut a l'article 10 de la Constitució del Principat d'Andorra, encara que l'òrgan judicial hagués procedit a citar-lo per edictes, atesa la diligència negativa d'emplaçament del Nunci, és adequat procedir a deixar sense eficàcia la citació edictal i suspendre el tràmit de demanda fins el mes de juny de 2004, tota vegada que s'ha tingut coneixement del parador del legal representant de la mercantil en un Centre mèdic de l'Estat espanyol, de forma que s'assenyala el 14 de juny de 2004 per al tràmit de demanda, a no ser que la part agent opti per la sol·licitud d'una Comissió Rogatòria internacional. I aquesta actuació de l'òrgan judicial d'instància esdevé adequada amb l'efectivitat del dret a la defensa i al jurisdicció, perquè evita les conseqüències negatives de la citació per edictes, quan amb posterioritat a aquesta s'ha pogut conèixer el parador del legal representant i aposta per la salvaguarda del dret a la defensa afavorint els actes de comunicació processal en la persona del demandat. I en aquest mateix sentit, s'ha pronunciat el Tribunal Constitucional en la sentència abans esmentada quan assenyala que "De tota aquesta documentació se'n desprèn que els procediments previs utilitzats amb anterioritat a la citació per mitjà d'edictes no s'han fet correctament ni adequadament ni exhaustivament, i que, addicionalment, no s'han tingut en compte posteriorment les proves documentals aportades per la defensa.

Vuitè La vigència de normes preconstitucional - com el Decret de 1918- i la inadequada actuació dels dos instruments de citació previs a l'edictes poden crear, com és el cas, situacions en què les conseqüències d'una ignorància no imputable a la persona citada siguin desproporcionadament lesives per a aquesta persona... Encara més si es té en compte que, en aquest cas, una utilització més rigorosa dels dos instruments de citació i localització de la interessada esmentats hauria subsanat el problema". I, en darrer terme, perquè del que s'ha exposat es deriva que la citació edictal no solament es un mecanisme excepcional i de tancament del sistema de comunicació processal, sinó que sempre s'ha de procurar aconseguir la comunicació processal personal, de forma que s'orientin els mitjans a aconseguir una adequada citació, fins i tot, encara que s'hagin d'efectuar de manera exhaustiva més comprovacions i actuacions en ordre a la consecució de la finalitat cercada.

Les anteriors consideracions justifiquen el refús del primer greuge o motiu d'apel·lació envers l'Aute, perquè el deixar sense efecte una citació edictal, una volta s'ha conegut el parador del legal representant de la part defenent s'adequa a la finalitat cercada pels actes de comunicació processal, des d'una interpretació constitucional i teleològica de la seva normativa.

II.- El segons dels motius o greuges d'apel·lació s'orienta a combatre l'Aute dictat a la instància, i assenjala que s'escau entendre que el Sr. S. ha estat degudament citat, tota vegada que ha pogut tenir coneixement de la demanda i ha aportat un certificat mèdic per excusar la seva absència. Aquest argument tampoc pot prosperar. En efecte, essent negativa la comunicació personal al Sr. S., no s'ha procedit a notificar la mateixa a altres familiars majors d'edat, sinó que consta que, per conversa telefònica amb el pare del Sr. S., aquest va comunicar l'ingrés del Sr. S. en un centre Hospitalari a Barcelona. Aleshores, no es pot entendre, com sustenta la part recurrent, que el legal representant de la mercantil defenent hagi pres coneixement de la voluntat de presentar una demanda amb les garanties degudes (entre elles el temps necessari per a comparèixer) envers ell i procedir a escoltar-la el dia assenyalat, per la qual cosa no se'l pot tenir per citat simplement per l'existència d'una conversa telefònica amb el seu pare, on aquest afirma que el seu fill es fora del Principat i ingressat en un Centre mèdic. Com veiem abans, l'exhaustivitat i el rigor que requereix la comunicació personal per la consecució del respecte al dret d'audiència, defensa i contradicció no s'hauria complert en aquest cas.

III.- Les argumentacions abans explicitades justifiquen el refús del recurs d'apel·lació contra l'Aute de l'Honorable Tribunal de Batlles i motiven que siguin imposades a la part recurrent les costes processals d'aquesta alçada.

Atesa la legislació vigent i els Usos i Costums aplicables al present cas,

La Sala Civil del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra,

DECIDEIX

DESESTIMAR el recurs d'apel·lació interposat per la representació processal de la mercantil PX HOLDING. S.A contra l'Aute, de data 3-5-2004, de l'Honorable Tribunal de Batlles i confirmar la part dispositiva del mateix, amb imposició a la part recurrent de les costes processals.

Així per aquesta nostra resolució, de la qual en serà tramés testimoni a l'Hble. President de la Batllia, per al seu coneixement i als efectes escaients, definitivament jutjant, ho pronunciem, manem i signem.-